

slaget til en Bevilling til Institutet paa Holsteinsminde, saa har jeg kun derved at bemærke, at med al Bevillie for Institutet finder jeg det dog overmaade betænkeligt at tilstaae den foreslaaede Bevilling iaar, efterat der issor udtrykkeligt kun er givet en Bevilling eengang for alle (Alberti: Nei!), — ja, saaledes forekommer det mig, det var stillet. Det er en betænkelig Sag for andre Bevillinger og for saadanne Bevillinger overhovedet, at Rigsdagen kommer til at sige: Gjøre vi det eengang, gjøre vi det ogsaa flere Gange. Det maa, hvis det skal ske oftere, være udtalt fra Begyndelsen af, at man tænker paa en fortsat Understøttelse for et vist Antal Aar. Skulde man give denne Bevilling, maatte der have været foreslagt mere detaillerede Oplysninger om Institutets Virksomhed, Tilstand og Økonomi, end jeg troer, der have været foreslagte Udvalget, og end der i alt Fald foreligger Thinget. Naar saadanne Oplysninger kom, saa vilde jeg for min Deel være tilbøielig til at bidrage til, at der blev gjort Noget for Institutet, skjøndt jeg troer, at det foruden sine egne Midler fra andre Sider, navnlig fra den grevelige holsteinske Familie, og ogsaa fra Publikum, især i Hovedstaden, har en ikke saa ganske ringe Understøttelse.

Det af Ministeriet foreslaaede Bidrag til Skolen i Odense skal jeg ikke videre anbefale, end det fra andre Sider allerede er skeet. Jeg vil blot henlede Opmærksomheden paa, at det var udtrykkeligt foreslaaet og antydet i Anmærkningerne til Finantsforslaget, at her skulde i flere Aar — ikke i en Række af Aar, men kun i 3 — gjentages en Bevilling. — Jeg kan ikke undlade dernæst med et Par Ord at omtale det Forslag, der er stillet af Rigsdagsmanden for Viborg Amts 1ste Kreds

Formanden: Maa jeg tillade mig at gjøre den ærede Rigsdagsmaad opmærksom paa, at Forslagsstilleren har anmeldt for mig, at han vil tage dette Forslag tilbage.

Madvig: Ja, saa afholdes jeg derved fra at give de enkelte Oplysninger, jeg vilde have givet om Anvendelsen af de 2,000 Rbd., og de Bønseligheder, der havde viist sig ved den hele Sag. Resultatet for mig vilde være det . . .

Formanden: Disse Oplysninger troer jeg ikke, der vil være Noget til Ginder for at give, naaget Forslaget er taget tilbage.

Madvig: Ja, paa denne Tid, da jeg troer, at der er Lust til Afslutning, skal jeg dog ikke gaae ind derpaa. Jeg troer, at man ved at gjennemgaae den Correspondance, der til mange Sider er ført af Kultusministeriet om dette Anliggende, vil komme til den Erkjendelse, at, — naaget jeg har andraget paa at fortsætte Forsøget, for at det kan endydermere bekræfte sig, — denne Naade at fremme det Formaal, som man trakter efter, om man ogsaa anvendte større Midler dertil, neppe vil vise sig som den hensigtsmæssige, men at man maa komme dertil, hvortil jeg i ethvert Tilfælde ved at forelægge et Udkast til en Lovgivning herom vilde være kommen, nemlig at henvende sig til de større Communer og benytte dem for denne Art af Underviisning, ved at give dem en Frihed baade til at anvende Noget i denne Retning, ligesom der ogsaa maa indrømmes Frihed til at vælge den Form, man vil benytte enten ved at give private Instituter Understøttelse eller for større Communers Regning at anlægge slige Skoler, saaledes maa skee at man, for at fremme Communens Bevillie for Sagen, tillige fra Statens Side kommer til Hjælp med et Bidrag, der staaer i et bestemt Forhold til hvad Communen yder, og er knyttet til bestemte Betingelser for Fortsættelsen. Men det Forslag, der har givet mig Anledning til at gaae ind derpaa, foreligger jo ikke her, og jeg skal derfor standse hermed, idet jeg kun med Hensyn til en enkelt Bemærkning, der er falden i Salen, endnu skal tilføie et Par Ord. Der blev fra en vis Side udtalt det Ønske, at Forstuvænet ved Sorø Akademie vilde være villig til at opfylde, hvad der med Hensyn til de communale og andre Byrder efter Lovgivningen nu er paalagt. Jeg troer, at denne Bemærkning her er paa urette Sted, og jeg vilde fraraade de ærede Rigsdagsmænd, mine Colleger, at frembringe saadanne Klager her i Salen, naar de ikke først ere fremsførte andre Steder uden Nytte. Jeg kan derhos forsikre, at der ikke til Kultusministeriet indtil den Dag, da jeg fratraadte det, er indkommen en eneste